

ПАСЕЧНИК ОЛЕНА ВЛАДИСЛАВІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри міжнародного та європейського права*

ХЕНДЕЛЬ НАТАЛІЯ ВОЛОДИМИРІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри міжнародного та європейського права*

**ДІЯЛЬНІСТЬ ГЕНЕРАЛЬНОЇ АСАМБЛЕЇ ООН
У БОРОТЬБІ З ПОШИРЕННЯМ COVID-19**

Наприкінці 2019 року людство зустрілося з однією з найнебезпечніших загроз ХХІ століття, проте не відразу зуміло розпізнати невидиму небезпеку, з'явивши при цьому безцінний час. Наразі поширення COVID-19 та небезпеку, яку він несе ВООЗ кваліфікувало як пандемію. Саме ця загроза активізувала міжнародне співробітництво. У боротьбі з поширенням COVID-19 приймає участь ООН, усі її установи та низка міжнародних урядових та неурядових організацій.

Координуючу роль у боротьбі з поширенням COVID-19 відіграє ВООЗ, проте важливі питання у сфері принципів та основних засад міжнародного співробітництва з даної проблематики обговорюються і на порядку денному Генеральної Асамблеї ООН. Саме Генеральна Асамблея ООН прийняла вже дві резолюції присвячені COVID-19.

Перша резолюція 74/270 «Глобальна солідарність у боротьбі з коронавірусним захворюванням 2019 року (COVID-19)» була прийнята 2 квітня 2020 р. Проект резолюції 74/270 був підготовлений 137 державами, включаючи Україну. Щодо основних положень резолюції 74/270 необхідно віднести, по-перше, визначення центральну ролі системи ООН у співробітництві щодо активізації і координації глобальних заходів щодо недопущення та стримування поширення COVID-19. По-друге, визначається, що ВООЗ відіграє найважливішу роль у боротьбі з поширенням COVID-19. По-третє, боротьба з COVID-19 можлива шляхом прийняття глобальних заходів на основі єдності, солідарності та активного багатостороннього співробітництва. Тобто глобальна загроза вимагає від міжнародного співтовариства глобальної відповіді. По-четверте, при глобальній відповіді на загрозу COVID-19 необхідна повна повага прав людини і недопущення дискримінації, расизму та ксенофобії. Необхідність дотримання прав людини у боротьбі з інфекційними захворюваннями міститься у п.1 ст. 3 Міжнародних медико-санітарних правилах 2005 р. По-п'яте, визначається роль, яку відіграють працівники медичних служб. По-шосте, у резолюції міститься перелік напрямів міжнародного співробітництва, які необхідно активізувати, а саме: обмін інформацією, науковими знаннями і досвідом, включаючи досвід імплементації рекомендацій та стандартів ВООЗ.

Наступною резолюцією, яка була прийнята Генеральною Асамблеєю ООН, стала 74/274 «Міжнародне співробітництво з метою забезпечення глобального доступу до ліків, вакцин і медичного обладнання для протидії COVID-19» від 20 квітня. Її авторами стали 75 держав, включаючи Україну. Вона базується на положеннях попередньої резолюції 74/270 та резолюції 74/2 «Політична декларація засідання високого рівня з питання про загальне охоплення послугами охорони здоров'я» від 10 жовтня 2019 р. Резолюція 74/274 підтверджує право кожної людини без будь-яких відмінностей на найвищий досяжний рівень фізичного і психічного здоров'я, як воно гарантується у п. 1 ст. 12 Міжнародним пактом про економічні, соціальні і культурні права 1966 р. У резолюції 74/274 вказується на важливості рівного доступу до товарів медичного призначення. Рівний доступ до товарів медичного призначення є глобальним пріоритетом у боротьбі з поширенням COVID-19. Забезпечуючи рівний доступ до товарів медичного призначення і створюються умови для реалізації права на здоров'я.

Резолюція 74/274 закріплює алгоритм співробітництва ВООЗ та інших відповідних установ системи ООН, включаючи міжнародні фінансові установи, щодо рекомендацій у оперативному розширенні масштабів виробництва, зміцненні виробничо-збутових ланцюгів, які сприяють справедливому, транспарентному, рівному, ефективному і своєчасному доступу до засобів профілактики, лабораторним дослідженням, реагентам і допоміжним матеріалам, основних предметів медичного призначення, новим засобам діагностики, ліків і майбутнім вакцинам проти COVID-19. Також у резолюції 74/274 зазначається, що дана медична продукція повинна бути доступна для всіх, хто її потребує, включаючи держави, що розвиваються. Тобто резолюція 74/274 визнає і закликає держави до забезпечення права на доступ до лікарських засобів. Забезпечення права людини на доступ до лікарських засобів є необхідним в умовах боротьби з поширенням COVID-19.

Окрема увага присвячується в резолюції 74/274 збільшенню обсягу фінансування наукових досліджень, розробки вакцин та ліків і зміцненню міжнародного наукового співробітництва, необхідного для боротьби з COVID-19.

Не оминули увагою і приватний сектор у резолюції 74/274, зокрема зазначається, що з метою швидкої розробки, виробництва і розповсюдження засобів діагностики, противірусних препаратів, засобів індивідуального захисту, вакцин, при цьому повинні бути дотримані принципи ефективності, безпеки, справедливості, фізичної і цінової доступності даної продукції.

Держави-члени ООН повинні прийняти заходи у боротьбі зі спекуляцією і надмірному накопиченні запасів, які можуть перешкоджати доступу до безпечних, ефективних і доступних за ціною основних ліків, вакцин, засобів індивідуального захисту і медичного обладнання, які є необхідним для боротьби з COVID-19.

Отже, у резолюції 74/274 міститься заклик для створення глобального доступу до ліків, вакцин і медичного обладнання, необхідного для боротьби з COVID-19, і зазначається необхідність створення Міжорганізаційної цільової групи, до складу якої увійде і ВООЗ.

Ключові слова: Генеральна Асамблея ООН, ВООЗ, резолюція, COVID-19, пандемія.

Ключевые слова: Генеральная Ассамблея ООН, ВОЗ, резолюция, COVID-19, пандемия.

Key words: UN General Assembly, WHO, resolution, COVID-19, pandemic.

MUZYKA VIKTORIIA VASYLIVNA

National University "Odesa Law Academy",

PhD student at the Department of International and European Law

PUBLIC ATTRIBUTION OF CYBER-ATTACKS: TOWARDS A NEW APPROACH IN INTERNATIONAL LAW

Widespread dependence and reliance upon technological advancements make governments, militaries and ordinary people more vulnerable in face of cyber-attacks. Such advancements bring a lot of benefits; however a coin has two sides and technologies are susceptible to cyber-attacks launched by non-state actors. The latter are not homogenous and may include individual hackers, groups, criminal organizations engaged in cyber crime, legal entities (commercial IT services, software companies), cyber terrorists and others [10, p. 95], whose interests may overlap with states' ones.

It is clear that actions of cyber armies or other state actors are easily attributable to respective states under the law of state responsibility [10, p. 87]. However, to avoid responsibility some states act through proxies by sponsoring and supporting the unlawful activity of non-state actors. In this way states can bolster own interests and hide their identity. That is the main reason why attribution of cyber-attacks committed by non-state actors merit a special consideration.

In the 2013 Report on Developments in the Field of Information and Telecommunications in the Context of International Security, the UN Group of Governmental Experts recognized the applicability of international law, mainly IHRL and IHL, to cyberspace, as well as the need to establish responsibility in case of its violation [1]. However, international community has faced a new challenge because it cannot present hard evidence tracing a specific cyber-attack to a particular state. At the same time, many states show their ability and willingness to adapt to changing environment by publicly attributing cyber-attacks.

Under customary international law, conduct of non-state actors will be attributable to the State "only if it directed or controlled the specific operation and the conduct complained of was an integral part of that operation" [6, p. 47]. Thus, actions of non-state cyber actors are attributable to a state if the requirements of effective control test are satisfied. In its landmark